

Obraz wsi w literaturze Młodej Polski

1. Cele lekcji

a) Wiadomości

Uczeń :

- zna treść poznanych wcześniej utworów literackich ,
- wie jaki obraz wsi przedstawiany został w literaturze Młodej Polski .

b) Umiejętności

Uczeń :

- potrafi odwołać się do zdobytych wcześniej wiadomości ,
- umie zadbać o poprawną wypowiedź ,
- potrafi wyciągać trafne wnioski .

2. Metoda i forma pracy

Praca w grupach , metoda poszukująca , metoda oglądowa , mapa mentalna.

3. Środki dydaktyczne

1. Ilustracje przedstawiające dwa oblicza wsi
2. Książki zawierające utwory dotyczące wsi

4. Przebieg lekcji

a) Faza przygotowawcza

1. Zaprowadzenie ładu i sprawdzenie listy obecności.
2. Zapisanie tematu na tablicy.
3. Wprowadzenie uczniów w tematykę zajęć.

b) Faza realizacyjna

ĆWICZENIE 1

Uczniowie podzieleni na grupy otrzymują dwie ilustracje przedstawiające obraz wsi . Na jednej z nich widoczne są piękne chłopskie chaty , słoneczna pogoda , uśmiechnięci , czysto i schludnie ubrani ludzie . Na drugiej natomiast znajdują się ubogie chaty , rozwalające się płoty , błotniste drogi i smutni , zmęczeni ludzie .

Zadaniem uczniów jest przytoczenie kilku tytułów utworów przedstawiających optymistyczną i pesymistyczną wizję wsi . Tytuły zapisują na odwrocie ilustracji . Przykładowe utwory :

OPTYMISTYCZY OBRAZ WSI	PESYMISTYCZNY OBRAZ WSI
1. J.Kochanowski ” <i>Pieśń Świętojańska o sobótce</i> ”	1. “ <i>Satyra na leniwych chłopów</i> ”
2.E.Orzeszkowa ” <i>Nad Niemnem</i> ”	2.Sz.Szymonowicz” <i>Żeńcy</i> ”
3. L.Staff ” <i>Pokój wsi</i> ”	3.H.Sienkiewicz” <i>Bartek Zwycięzca</i> ”
4.M.Rej “ <i>Zywot człowieka poczciwego</i> ”	4.M.Konopnicka” <i>Wolny najmita</i> ”
5. F.Karpiński” <i>Laura i Filon</i> ”	5. S.Żeromski” <i>Zmierzch</i> ”

ĆWICZENIE 2

Uczniowie pozostają w tych samych grupach . Każdy otrzymuje kartę pracy , na której znajdują się cytaty , pochodzące z poznanych utworów młodopolskich . Ich zadaniem jest podanie autora i tytułu utworu .

“ On zakończył w karczmisku pod ławą .

Dzieci w służbie , a ona niebożę

Od wsi do wsi dziś żebrze i pije(...)” (J.Kasprowicz , *Z chałupy*)

“Chudy , wyschnięty , szczerznięty , niski , z niebywale wypukłymi plecami – robił wrażenie jakiegoś narzędzia do podważania ciężarów , czegoś w rodzaju dźwigni(...) (S.Żeromski , *Zapomnienie*)

“Byli we wsi bogacze całą gębą , byli i pomniejsi , którzy zarówno o zarobki nie stali , byli także jensi , u których aż piszczało z biedy(...), ale i komorników , i takich co ino chałupy mieli , też nie brakowało(...)” (W.Reymont , *Chłopi*)

“Zdobędę se pański dwór ,

wywleke se złoty wór;

złoty wór wysypie ,

ludziskom przed ślipie ,

nakupie se pawich piór!(...)” (S.Wyspiański , *Wesele*)

“Nieżnacznie doktorowi zaczęło być “wszystko jedno”...Jedzą zgniłe kartofle – cóż począć? – niechaj jedzą , jeżeli im smakują . Mogą nawet jadać surowe – to trudno...” (S.Żeromski , *Siłaczka*)

Uczniowie odczytują swoje propozycje rozwiązania polecenia . Wszyscy wspólnie zastanawiają się jaki obraz wsi został przedstawiony w wymienionych utworach . Wszystkie propozycje zostają zapisane na tablicy w postaci mapy mentalnej .

c) Faza podsumowująca

ĆWICZENIE 3

Aby usystematyzować i zanotować najistotniejsze wiadomości dotyczące tematu lekcji , uczniowie samodzielnie uzupełniają tabelkę .

OBRAZ WSI W LITERATURZE MŁODEJ POLSKI

TYTUŁ UTWORU	NAZWISKO AUTORA	OBRAZ WSI PRZEDSTAWIONY W UTWORZE	CYTAT NAJWYRAŹNIEJ ILUSTRUJĄCY OBRAZ WSI

5. Bibliografia

6. Załączniki

a) Zadanie domowe

Więć inspiracją dla kultury i sztuki . Rozważ temat na podstawie znanych ci utworów literackich i muzycznych , obrazów , , sztuk teatralnych , filmów itp.

7. Czas trwania lekcji

45 minut

8. Uwagi do scenariusza